

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka v právní věci žalobce **R. F.**, zastoupeného JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem AK 613 00 Brno, Těsnohlídkova 9, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce**, se sídlem 746 01 Opava, Horní náměstí 103/2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 18. 10. 2012, č. j. 3486/1.30/12/14.3 **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 26.946 Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Radka Ondruše, advokáta se sídlem 613 00 Brno, Těsnohlídkova 9.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 10. 2012, č. j. 3486/1.30/12/14.3 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně č. j. 7429/9.30/12/14.3 – RZ ze dne 20. 7. 2012 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným spácháním správního deliktu podle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti v platném znění tím, že umožnil vykonávat nelegální práci, jak je definována v ust. § 5 písm. e), bod 1. zákona o zaměstnanosti, když umožnil fyzické osobě J. B., dne 10. 4. 2012 vykonávat závislou práci spočívající v montáži a demontáži pneumatik a kol automobilu v pneuservisu ve Zlíně, Tyršovo Nábřeží 763, bez řádně uzavřeného pracovněprávního vztahu, čímž porušil ust. § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce v platném znění. Za uvedený správní delikt žalobci

byla uložena ve smyslu ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti pokuta ve výši 250.000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Správní orgán I. stupně vykonal dne 10. 4. 2012 kontrolu u žalobce podle § 5 odst. 1 písm. a) v rozsahu ust. § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů se zaměřením na dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu, povinnosti zaměstnavatele v oblasti pracovní doby a doby odpočinku a v oblasti odměňování za práci. Dále vykonal kontrolu podle ust. § 3 odst. 1 písm. c) a d) zákona o inspekci práce se zaměřením zejména na dodržování povinností k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení a dále vykonal kontrolu dle ust. § 125 v rozsahu ust. § 126 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti se zaměřením na to, zda kontrolovaná osoba neumožňuje výkon nelegální práce a zda fyzická osoba nevykonává nelegální práci, kdy kontrolovaným obdobím bylo období od 1. 9. 2011 do 10. 4. 2012. Kontrola byla provedena v pneuservisu na adrese Zlín, Tyršovo Nábřeží 763.

O výsledku kontroly byl pořízen protokol ze dne 20. 4. 2012, v němž mimo jiné bylo konstatováno porušení zákoníku práce v oblasti výkonu závislé práce bez řádně uzavřeného pracovněprávního vztahu.

Správní orgán I. stupně rozhodl na základě skutečnosti, když bylo zjištěno, že pan J. B. pracovně vypomáhal žalobci v době od 2. 4. 2012 do 20. 4. 2012 bez pracovněprávního vztahu. Vykonávaná práce tímto pracovníkem byla závislou prací. J. B. vykonával práci spočívající v montáži a demontáži pneumatik a kol automobilu v pneuservisu. Vykonával je osobně pro žalobce na základě jeho pokynů. Tuto skutečnost potvrdil i žalobce do protokolu o ústním jednání ze dne 11. 7. 2012. Je tedy nesporné, že J. B. vykonával u žalobce závislou práci jak je definována v ust. § 2 odst. 1 zákoníku práce a vykonával ji, aniž by měl s ním žalobce uzavřen základní pracovněprávní vztah a tím bylo porušeno ust. § 3 zákoníku práce a tímto výkonem závislé práce byla beze sporu naplněna skutková podstata správního deliktu umožnění výkonu nelegální práce. Na základě všech zjištěných skutečností bylo s žalobcem dne 27. 6. 2012 zahájeno správní řízení o uložení pokuty pro podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. 11. 7. 2012 proběhlo ústní jednání, kde žalobce byl poučen o svých právech a povinnostech a o skutečnosti, že při tomto ústním jednání budou provedeny důkazy listinou. Ještě před zahájením správního řízení však žalobce doložil dohodu o provedení práce s panem B. To, že při kontrole dne 10. 4. 2012 neměl žalobce s panem B. uzavřen základní pracovní právní vztah, bylo prokázáno i ze strany účastníka řízení při ústním jednání 11. 7. 2012. Dohoda byla uzavřena po provedené kontrole formou uzavření pracovněprávního vztahu, což nemá na spáchání správního deliktu žádný vliv, nicméně toto bylo hodnoceno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Podle ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti lze za správní delikt umožnění výkonu nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 1 nebo 2 uložit pokutu až do výše 10 mil Kč, nejméně však ve výši 250.000 Kč. Správní orgán I. stupně posoudil toto jednání jako závažný správní delikt, zejména způsob jeho spáchání a jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán a po posouzení osobních a majetkových poměrů žalobce dospěl k závěru, že se jedná o podnikající fyzickou osobu bez zaměstnanců, což bylo doloženo i zprávou od OSSZ Zlín ze dne 16. 4. 2012 a uložena výše uvedená pokuta na nejnižším stupni ust. § 140 zákona o zaměstnanosti.

Žalobce s tímto rozhodnutím nesouhlasil, podal včas odvolání s tím, že svým jednáním neumožnil výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti a je přesvědčen, že nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Argumentoval zejména tvrzenou existencí dohody o provedení práce v rozhodné době, jež se v okamžiku kontroly nacházela u účetní a dále také tím, že J. B. je zaměstnán u jiného zaměstnavatele a na danou práci, která má sezónní charakter, vždy čerpá řádnou dovolenou nebo náhradní volno, proto se v tomto případě o nelegální práci nejedná. Nesouhlasil proto s výsledkem kontroly obsažené v protokolu ze dne 20. 4. 2012, neboť nedostatek písemné formy při uzavření pracovního poměru s panem B. odstranil a výši pokuty vnímá jako protiústavní a nepřiměřeně tvrdou a namítá, že při výměře této sankce nebyly vzaty v úvahu majetkové poměry žalobce.

Žalovaný setrval na svém stanovisku, že žalobce tímto způsobem přenesl četná rizika na druhé osoby, zbavil se tak mnoha povinností, které jsou mu právními předpisy uloženy a míru typové závažnosti daného protiprávního jednání vyjádřil zákonodárce pomocí rozmezí výše pokuty, v jejímž rámci lze daný správní delikt sankcionovat. Odvolací orgán jako orgán pomoci výkonné není oprávněn hodnotit vůli zákonodárce a není ani kompetentní posoudit souladnost právních předpisů s ústavou, jeho úkolem je toliko dbát na dodržování předpisů. Uložená pokuta byla uložena na samé spodní hranici zákonného rozpětí, a tudíž jednal správní orgán I. stupně i žalovaný v souladu s platnými předpisy vztahujícími se k této problematice. K ostatním námitkám uvedl, že posoudil všechny zjištěné skutečnosti ze správního spisu a dospěl ke stejným závěrům jako správní orgán I. stupně, že při provedené kontrole bylo zjištěno, že žalobce zaměstnával pana B. bez uzavření platného uzavření pracovněprávního poměru a tudíž dopustil se deliktu, za nějž byla následně uložena pokuta.

Odvolací námitky žalobce neshledal jako důvodnými a proto vydal napadené rozhodnutí.

Žalobce ve své žalobě ze dne 18. 12. 2012 namítal, že správní řízení trpí závažnými formálními vadami i vadami procesními a tomu, že se měl dopustit vytykáného správního deliktu, s tím nesouhlasí, neboť tomu neodpovídají ani provedené důkazy, jež jsou založeny ve spise.

Dle soupisu písemností, jež je dle ust. § 17 správního řádu součástí správního spisu protokol z ústního jednání, z něhož je zřejmé, že v rámci ústního jednání byly provedeny postupem podle ust. § 53 odst. 6 s.ř. důkazy listinami, kterými byly materiály z kontroly. Součástí těchto listin je i zápis o podaném vysvětlení, které měl učinit J. B., kterého měl žalobce nelegálně zaměstnávat. Toto vysvětlení bylo učiněno před zahájením správního řízení a dokumentováno postupem dle ust. § 137 správního řádu formou zápisu učiněného se jmenovaným v rámci kontroly. Správní úřad provádějící předmětnou kontrolu však tento důkaz nezajistil postupem dle ust. § 138 správního řádu, proto jej bylo nutno po zahájení řízení o správním deliktu opakovat postupem dle ust. § 55 správního řádu, buď v rámci ústního jednání, nebo formou výslechu svědka samostatným úkonem. Takto však správní orgány obou stupňů nepostupovaly a J. B. v řízení nevyslechly po řádném poučení

v procesním postavení svědka. Tím bylo rozhodováno na základě nedostatečně zjištěného stavu věci za použití důkazních prostředků dílem nepoužitelných, dílem opatřených v rozporu se zákonem, popřípadě neprovedených zákonem stanoveným postupem.

Žalobce v žalobě dále namítal, že J. B. vykonával práci pro žalobce na základě dohody o provedení práce, jehož stejnopis v rámci řízení předložil k provedení důkazů listinou. To, že tato dohoda nebyla k dispozici na pracovišti v době kontroly zdůvodnil logickým vysvětlením, že se nacházela u jeho účetní. Tato skutečnost mohla být ověřena výsledkem jmenované účetní v postavení svědka. Ani tento důkaz nebyl proveden.

Žalobce výslovně odkázal na ust. § 20 odst. 1 zákoníku práce, který postup žalobce v dané věci při uzavírání předmětné pracovněprávní dohody nečiní nezákonným. Skutečnost, že v okamžiku kontroly neexistovala písemná forma dohody o provedení práce nečiní tuto práci nelegální, neboť to, že dohoda o provedení práce vznikla v rozporu se zákonem ústní formou bylo dodatečně napraveno podpisem této dohody v písemné podobě, což neplatnost takové dohody o provedení práce odstranilo. Tato dohoda pak v rámci správního řízení byla předložena. Tato jeho aktivita však byla posouzena jako účelová a nebylo k ní přihlédnuto.

Žalobce trvá na tom, že mezi ním a panem J. B. vznikl pracovněprávní vztah založený ústní formou a následně potvrzený písemnou dohodou o provedení práce s účinností od 2. 4. 2012.

Žalobce zejména namítá nesprávný popis skutku, kdy připouští, že v okamžiku kontroly nebyl schopen předložit písemné vyhotovení dohody o provedení práce mezi ním a J. B. Tímto mohl maximálně spáchat správní delikt dle § 12 odst. 1 zák. č. 251/2005 Sb., s tím, že v okamžiku nástupu J. B. k výkonu práce porušil svoji povinnost mít dohodu o provedení práce uzavřenou v písemné formě, kdy tuto vadu žalobce odstranil až následně v průběhu výkonu práce.

Žalobce též nesouhlasí s hodnocením společenské škodlivosti svého jednání tak, jak je posoudil žalovaný, kdy toto jednání hodnotil jako vysoce společensky škodlivé. Žalobce je živnostník bez zaměstnanců, který svoji živnost provozuje osobně. J. B. mu v rozhodném období, kdy se zimní pneumatiky přezouvaly na letní, nárazově vypomáhal. Žalobce předpokládal, že jmenovaný svoji odměnu řádně daní a neměl ani v nejmenším úmysl jakkoliv kráti své daňové povinnosti.

Žalobce namítal, že vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům nemohl vědět, že svým jednáním mohl ohrozit nebo porušit zájem chráněný zákonem. Žalobce neměl žádné povědomí o pracovněprávních předpisech. V žádném případě neměl v úmyslu kohokoliv zaměstnávat nelegálně, což ostatně ani žalovaný ani nalézací správní úřad neprokázal.

Žalobce je přesvědčen, že škodlivost jeho jednání prokázána nebyla a proto napadená rozhodnutí se mu jeví nepřezkoumatelná, neboť správní úřady rozhodovaly na základě

nedostatečně zjištěného stavu věci. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí obou stupňů a požádal o úhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 14. 3. 2013 setrval na svém rozhodnutí, že se žalobce dopustil správního deliktu v úseku zaměstnanosti dle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti tím, že umožnil J. B. výkon nelegální práce ve smyslu ust. § 5 písm. e) bod 1. zákona o zaměstnanosti. J. B. nepochybně vykonával v době kontroly 10. 4. 2012 pro žalobce v jeho provozovně závislou práci spočívající v montáži a demontáži pneumatik a kol automobilů, mimo pracovněprávní vztah.

Toto jednání bylo jednoznačně prokázáno, odkázal na obsah protokolu o výsledku kontroly ze dne 20. 4. 2012, kde bylo jasně zdůrazněno, že v době kontroly neexistoval uzavřený pracovněprávní vztah s panem B. Tím byla naplněna podstata výše citovaného deliktu podle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

Žalovaný při rozhodování ve věci vycházel ze správního spisu a také ze skutečností, že hlavním podkladem pro rozhodnutí byl protokol o výsledku kontroly, kde bylo zaznamenáno i vyjádření pana J. B. při kontrole, kdy byl tento protokol v rámci kontroly i v rámci správního řízení řádně vypořádán, nelze se domnívat, že by žalovaný či správní orgán I. stupně vycházel ze Záznamu o skutečnostech zjištěných při kontrole a tento použil jako důkaz. Zdůraznil, že kontrola provedená v režimu zákona o zaměstnanosti a zákona o inspekci práce je kontrolou nenadálou a tedy neočekávanou, jinak by její účel byl zmařen. Za takového stavu však mají prohlášení fyzických osob na pracovištích kontrolovaných zásadní význam pro kontrolní zjištění a pro pozdější správní řízení, neboť ukazují na právní stav v době kontroly na pracovišti žalobce. Lze s jistotou tvrdit, že J. B. na dotaz kontrolních pracovníků v den kontroly uvedl, že nemá uzavřen pracovně právní vztah se žalobcem a musel si ve své výpovědi touto zásadní skutečností být jist, zvláště když své prohlášení stvrdil svým vlastnoručním podpisem.

Co se týče společenské škodlivosti jednání zabývaly se oba správní orgány jak formální, tak i materiální stránkou správního deliktu, kterým byl žalobce uznán vinným, a to vzhledem ke konkrétním skutečnostem, které byly zjištěny během kontroly a během správního řízení. Společenská škodlivost jednání je spatřována v tom, že zaměstnávání nelegálně výrazně poškozuje rovné podmínky na trhu práce, protože zaměstnavatel využívající nelegálně zaměstnané osoby čerpá velké množství neoprávněných výhod oproti ostatním a v souladu s právem postupujícím zaměstnavatelům. V neposlední řadě jsou jim zkracována práva a oprávněné zájmy zaměstnanců, protože zaměstnavatel tímto způsobem přenáší četná rizika na druhé osoby a zbavuje se tak mnoha povinností, které jsou mu právními předpisy uloženy.

Při ukládání výše pokuty přihlédl správní orgán I. i II. stupně k závažnosti správního deliktu a zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán a vzhledem k tomu, že rozmezí ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti stanoví pokutu od 250.000 do 10 mil Kč a shora uvedenou zákonnou hranici nelze při vyměřování výše pokuty překročit, byla žalobci uložena pokuta ve výši 250.000 Kč tedy na samé spodní hranici zákonného rozpětí.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, správní orgány jednaly v souladu se zákonem, proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Ve věci bylo nařízeno jednání, kde oba účastníci setrvali na svých tvrzeních. Žalobce navrhl výslech svědka J. B., který by měl potvrdit, že mezi žalobcem a jím byla uzavřena ústní dohoda o provedení práce, přičemž nedostatek písemné formy byl následně zhojen předložením v její písemné podobě. Dále navrhuje provést důkaz daňovým přiznáním žalobce k tvrzení o likvidačním charakteru pokuty. Z daňového přiznání vyplývá, že výše pokuty překračuje 2.5 násobně čistý roční příjem žalobce. Kopii daňového přiznání za zdaňovací období 2011 bylo založeno do spisu.

Zástupce žalovaného navrhaný výslech svědka B. považuje za nadbytečný, ústní forma dohody nebyla v průběhu správního řízení zmiňována, o ústní formě dohody nehovořil ani sám žalobce v průběhu správního řízení.

Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení z důvodů, které byly uvedeny v soudním spise a požaduje úhradu nákladů řízení + soudní poplatek. Zástupce žalovaného závěrem odkázal na písemné vyjádření v žalobě a ve shodě s ním zdůrazňuje, že byl zjištěn řádně stav věci a navrhuje žalobu zamítnout.

Krajský soud v Brně při posouzení žalobních námitek vycházel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že správní orgán I. stupně vykonal dne 10. 4. 2012 kontrolu u žalobce podle § 5 odst. 1 písm. a) v rozsahu ust. § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce ve znění pozdějších předpisů se zaměřením na dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu, povinnosti zaměstnavatele v oblasti pracovní doby a doby odpočinku a v oblasti odměňování za práci a dále vykonal kontrolu podle ust. § 3 odst. 1 písm. c) a d) zákona o inspekci práce se zaměřením zejména na dodržování povinností k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení a dále vykonal kontrolu dle ust. § 125 v rozsahu ust. § 126 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti se zaměřením na to, zda kontrolovaná osoba neumožňuje výkon nelegální práce a zda fyzická osoba nevykonává nelegální práci, kdy kontrolovaným obdobím bylo období od 1. 9. 2011 do 10. 4. 2012. O výsledku kontroly byl sepsán protokol ze dne 20. 4. 2012, kdy byl žalobce s tímto protokolem řádně seznámen včetně jeho příloh a také byl poučen o možnosti písemně požádat o přezkoumání protokolu. Toho žalobce využil dne 7. 5. 2012, kdy doložil dohodu o provedení práce s panem B. v tomto spise. Uvedl, že pan J. B. pracovně vypomáhal v době od 2. 4. 2012 do 20. 4. 2012 a přílohou byla kopie dohody o provedení práce ze dne 2. 4. 2012.

Správní orgán I. stupně s žalobcem na základě těchto skutečností zahájil správní řízení 27. 6. 2012 o uložení pokuty pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

Soud konstatoval, že žalobce byl poučen o právech a povinnostech účastníka řízení dle správního řádu a byl s ním sepsán protokol o ústním jednání v souvislosti s ust. § 53 odst. 6 správního řádu a byly provedeny důkazy listinnou, a to konkrétně: seznam kontrolovaných fyzických osob ze dne 10. 4. 2012, záznam o skutečnostech zjištěných při kontrole totožnosti fyzických osob podle ust. § 132 odst. 1, 2 zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti v platném znění sepsaný dne 10. 4. 2012 s J. B., sdělení od OSSZ Zlín ze dne 16. 4. 2012, protokol o výsledku kontroly ze dne 20. 4. 2012, dohoda ze dne 2. 4. 2012, žádost o přezkoumání protokolu ze dne 7. 5. 2012, přezkoumání protokolu ze dne 23. 5. 2012, žádost o sdělení údajů z katastru nemovitostí a výpis z katastru nemovitostí. V průběhu řízení byl žalobce po řádném poučení seznámen s obsahem správního spisu, další důkazy nenavrhoval ani nenavrhoval další návrhy a měl možnost se vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí. Tohoto práva účastník řízení nevyužil.

Na základě těchto skutečností bylo pak vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně a následně II. stupně.

Po posouzení všech výše uvedených skutečností dospěl Krajský soud v Brně k závěru, že žaloba je důvodná, neboť shledal, že nebyl dostatečným způsobem zjištěn skutečný stav věci. Ze záznamu o skutečnostech zjištěných při kontrole totožnosti fyzických osob ze dne 10. 4. 2012 bylo zjištěno, že na místě podnikání ve Zlíně, Tyršovo Nábřeží 763, v době kontroly poskytl kontrolním orgánům J. B. tyto skutečnosti. Uvedl, že pro pana F. pracuje od roku 2004, chodí mu vypomáhat vždy v jarní a podzimní sezóně, kdy se častěji mění pneumatiky. Provádí montáž a demontáž kol a pneumatik a jejich vyvažování. Připustil, že pracovní smlouvu ani dohodu o provedení práce nebo o pracovní činnosti s panem F. uzavřenou nemá, ale chodí mu vypomáhat na ústní zavolání a v práci je podřízen panu F. Ten mu také přiděluje práci a tuto kontroluje. Za výsledek práce odpovídá pan F. a také mu stanoví pracovní dobu. Uvedl, že chodí do práce v 8 hodin a pracuje do 18 hodin. Na oběd má přestávku 1 hodinu a práce je rozvržena od pondělí do pátku. Odpracované hodiny si zapisuje do deníčku, který dává panu F. ke kontrole. Odměnu za práci dostává v hotovosti od pana F. po skončení sezóny. Odměna se odvíjí od odpracovaných hodin asi má 100 Kč/hod. Také uvedl, že si vede evidenci odpracovaných hodin. Nářadí patří panu F. a na pracovišti pracuje pouze s panem F. Uvedl, že nastoupil do zaměstnání v pondělí 2. 4. 2012. Tento záznam je kromě popisu inspektora opatřen podpisem J. B. S výsledkem kontroly byl žalobce seznámen dne 20. 4. 2012. Také do této doby byla předložena dohoda o vykonání práce ze dne 2. 4. 2012.

Žalobce tyto skutečnosti uvedené panem B. potvrdil také do protokolu o ústním jednání v rámci správního řízení dne 11. 7. 2012. Trval na tom, že vždy s panem B. měl dohodnutý pracovněprávní vztah a pokud u něho pan B. při sezónních pracích vykonával práce, bral si u svého zaměstnavatele řádnou dovolenou. Za rok 2011 podával daňové přiznání z příjmu fyzických osob, na základě kterého byla odvedena daň ve výši cca 10.000 Kč.

I když konstantní judikatura NSS v těchto případech hodnotí dodatečně předloženou dohodu o provedení práce jako účelovou a v případě, že zaměstnavatel neměl v době kontroly k dispozici písemné vyhotovení potvrzení pracovně právního vztahu hodnotil to jako výkon umožnění nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti, a zároveň i

jako porušení § 3 zákoníku práce a proto hodnotí použití ust. § 140 odst. 1 zákona o zaměstnanosti jako správné.

Krajský soud v Brně však v tomto konkrétním případě vycházel ze skutečnosti, že lze pochybovat, že vymezení skutku a právní kvalifikace neodpovídá tomu, co bylo zjištěno. Soud odkazuje na výpověď pana J. B., jak je výše uvedena a žalobce tvrzení pana B. potvrdil. Žalobce i pan B. v podstatě potvrdili, že pracovněprávní vztah byl uzavřen ale bez písemné formy.

Podle § 2 odst. 1 ZP závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance jménem zaměstnavatele podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně. Podle odst. 2 téhož ustanovení závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.

Podle § 3 ZP závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy jsou pracovní poměr a pracovní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Podle § 77 odst. 1 ZP dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti musí být uzavřena písemně; jedno vyhotovení této dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci. Ve smyslu ust. § 75 a 76 zákoníku práce musí být jak v dohodě o provedení práce tak v dohodě o pracovní činnosti uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá.

V § 77 odst. 1 ZP dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti musí být uzavřena písemně; jedno vyhotovení této dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci. Z toho vyplývá, že má být dohoda sepsána písemně, ale pokud není sepsána písemně lze to zhojit, o čemž pojednává ust. § 20 zákoníku práce. Nebylo-li právní jednání učiněno ve formě, kterou vyžaduje tento zákon a bylo-li již započato s plněním, není možné se neplatnosti tohoto jednání dovolat u těch jednání, jimiž vzniká nebo se mění základní pracovněprávní vztah.

V § 5 odst. e) zákona o zaměstnanosti je nelegální prací 1. považován výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah. Právní úprava obsahuje v tomto ustanovení definici tzv. nelegální práce, která je všeobecně považována za negativní výjev v každé ekonomice, i když její pojetí se může místy lišit. V některých souvislostech se totiž „nelegální prací“ rozumí to, co se v EU nazývá „nedeklarovanou prací“, tedy prací „neohlášenou“, ze které nejsou odváděny daně ani odvody do pojistných systémů.

Závěr orgánu inspekce vycházel z toho, že při kontrole na pracovišti u žalobce dne 10. 4. 2011 byla pracovníkem B. vykonávána práce spočívající ve výměně pneumatik a v ostatních pomocných pracích, což uvedená osoba potvrdila svým podpisem, stejně tak jako

žalobce. Následně měla kontrolovaná osoba předložit kontrolnímu orgánu v rámci správního řízení doklady prokazující existenci pracovněprávního vztahu se svým zaměstnancem. Tuto povinnost měl žalobce splnit již v průběhu kontroly, když povinnostmi tyto doklady na pracovišti pro kontrolovanou osobu vyplývá z ust. § 136 zákona o zaměstnanosti.

Při posouzení tohoto případě byla dohoda o vykonání práce v rámci správního řízení předložena a v takovém případě by se mohlo jednat o porušení ust. § 136 zákona o zaměstnanosti ale takové porušení ještě samo o sobě není dostatečné pro kvalifikovaný závěr o umožnění výkonu nelegální práce. Ze skutkového stavu popsaného ve správních rozhodnutích, nelze jednoznačně tvrdit, že se jednalo o pracovní poměr bez písemné formy. Nelze dovodit, že zde byla naplněna skutková podstata deliktu, z něhož je vinen. Je třeba ujasnit si, zda byly jednoznačně naplněny znaky deliktu, tj. že žalobce umožnil výkon nelegální práce. Po doplnění řízení je možné, že byla naplněna podstata jiného deliktu. Pokud však žalobce dle správních orgánů umožnil nelegální práci, je nutno uvést usvědčující, nepochybné důkazy. To v tomto případě soud neshledal. Jak bylo již výše uvedeno, pracovník žalobce popsal činnost, kterou vykonává pro žalobce v souladu se zákoníkem práce, neboť popsal všechny náležitosti, které by měla dohoda o vykonání práce nebo dohoda o pracovní činnosti obsahovat. Z toho důvodu lze říci, že byla tato dohoda jasně uzavřena se všemi atributy pro uzavření platného pracovního poměru pouze zde chyběla písemná forma, a jak bylo výše uvedeno ve smyslu ust. § 20 zákoníku práce lze zhojit tento nedostatek a žalobce doložil dodatečně písemné vyhotovení dohody. Protiprávní jednání – delikt umožnění nelegální práce – může nastat v případě, že je prokázáno, že nedošlo k uzavření pracovního poměru ve smyslu nelegální práce. V tomto případě je soud toho názoru, že je zapotřebí řízení doplnit a pokud správní orgán z důvodu prokázání neuzavření pracovního poměru považuje za důležité, nechť ve správním řízení vyslechne J. B., popř. provede další doplnění, které potvrdí či vyvrátí spáchání deliktu.

Podle § 78 odst. 1 s.ř.s., je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení i za použití § 76 odst. 1 písm. b) proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu, a nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Podle § 78 odst. 4 zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Soud tedy zavazuje žalovaného, aby ve správním řízení provedl doplnění řízení tak, jak bylo výše soudem uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci byl žalobce úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, neboť současně neshledal existenci důvodů, které by měly vést, byť i jen k částečnému, nepřiznání těchto nákladů. Náhrada nákladů řízení sestává z náhrady

za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, ze třech úkonů právní služby po 2.100 Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb., účinné do 31. 12. 2012 a dále jednoho úkonu za 3.100 Kč podle právní úpravy platné od 1. 1. 2013. Dále se náhrada přiznává za 4 režijní paušály po 300 Kč a cestovné za cestu Brno - Zlín a zpět ve výši 1.385 Kč, z náhrady za promeškaný čas za cestu Brno – Zlín a zpět 6x 100 Kč – 600 Kč a vzhledem k tomu, že je právní zástupce žalobce plátcem DPH, byla přiznána náhrada DPH ve výši 4.155 Kč, celkem tedy je přiznána náhrada ve výši 26.940 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. února 2014

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová